

ABC voor raadsleden

mr. Olaf Schuwer

ABC voor raadsleden

ABC voor raadsleden

Mr. O. Schuwer

Vierde druk, december 2025

© Berghauser Pont Publishing, Amsterdam, 2025

www.berghauserpont.nl

ISBN: 9789493376151

NUR: 823

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No parts of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

Voorwoord

Elke vier jaar vinden verkiezingen voor de gemeenteraad plaats. De uitverkorenen (term afkomstig van Thorbecke) nemen plaats in een rijdende trein. Van hen wordt verwacht dat zij direct voor de volle 100% deelnemen aan het raadswerk. Zij moeten zich lopende dossiers eigen maken en tegelijk vertrouwd raken met de processen en procedures die inherent zijn aan het werk van een gemeenteraad. Ook ontmoeten zij veel nieuwe woorden, termen en begrippen. Het is de bedoeling dat zij die allen probleemloos weten te plaatsen en er foutloos mee kunnen omgaan.

In dit boek staan de meest gebruikte woorden, termen en begrippen ‘in en om de raadszaal’ alfabetisch gerangschikt. De lijst is samengesteld na talloze gesprekken en andere contacten met raadsleden en raadsgriffiers. Per woord, term of begrip een korte uitleg met verwijzing naar het juridisch kader (indien van toepassing). Geïnteresseerden kunnen op www.wetten.nl de genoemde wettelijke bepalingen nader bestuderen. Ook is er steeds een in een kader geplaatste ‘attentie’. Deze zijn ingegeven vanuit een staatsrechtelijk perspectief.

Hopelijk stelt dit werk de lezer in staat om zijn belangrijke werk van democratisch gekozen gemeentelijk volksvertegenwoordiger beter uit te oefenen. Het belang van een optimaal functionerende gemeenteraad behoeft immers geen nadere toelichting!

In deze 4^e druk zijn wetswijzigingen en wijzigingen in de rechtspraak verwerkt. Ook zijn verduidelijkingen aangebracht waar de politieke werkelijkheid erom vroeg.

Reacties zijn van harte welkom: email@olafschuwer.nl

mr. Olaf Schuwer
Zwolle, oktober 2025

Inhoudsopgave

Voorwoord	V
A	
Algemene beginselen van behoorlijk bestuur (A.B.B.B.)	2
Algemene wet bestuursrecht (Awb)	2
Ambt	3
Ambtelijke ondersteuning	3
Ambtshalve	4
Ambtsketen	4
Amendement	5
APV	5
Attributie	6
Autonomie	6
B	
Beeldvorming	10
Belanghebbende	10
Beleidsregels	11
Belofte	11
Beroep	12
Besloten raadsvergadering	13
Besluitvorming	13
Bestuurscommissie	14
Bestuursorgaan	14
Bezwaar	15
Bezwaarschriftcommissie	16
Burgemeester	17
Burgerinitiatief	17
Burgerraadslid	18

C

Coalitie	20
College	20
Commissaris van de Koning	21
Commissie	21

D

Delegatie	24
Dualisme	24

E

Eed	28
Eer en geweten	28

F

Fractie	30
Fractievergoeding	30
Fractievoorzitter	31

G

Gedecentraliseerde eenheidsstaat	34
Geheimhouding	34
Gemeenschappelijke regeling	35
Gemeente	36
Gemeenteraad	37
Gemeentewet	37
Griffier	38

H

Handopsteken	40
Hoofd	40
Huishouding	41

I	
Immunititeit	44
Initiatiefvoorstel	44
Inlichtingenplicht	45
Integriteit	46
Interpellatie	47
J	
Jurisprudentie	50
K	
Kaderstelling	52
Klacht	52
L	
Last	56
Last onder bestuursdwang	56
Last onder dwangsom	57
M	
Mandaat	60
Medebewind	60
Meerderheidsbesluit	61
Meningsvorming	61
Monisme	62
Motie	62
N	
Nadeelcompensatie	66
Nevenfuncties	66

O

Onthouden van stemmen	70
Ontslag	71
Openbaarheid	72
Openbare orde	72
Oppositie	73
Ordevoorstel	73

P

Presentielijst	76
Presidium	76
Proceskostenvergoeding	77

Q

Quorum	80
--------	----

R

Raadsonderzoek	82
Raadsvergadering	82
Reglement van Orde	83

S

Schorsen	86
Secretaris	87
Staken van stemmen	88
Stemmen	89

T

Taakverwaarlozing	92
Termijn	92
Tussenuitspraak	93

U	
Uniforme openbare voorbereidingsprocedure (UOV)	96
V	
Verboden handelingen	100
Verstoorde verhouding	100
Vertrouwen	101
VNG	101
W	
Waarnemend burgemeester	104
Wangedrag	104
Wantrouwen	105
Wethouder	105
Woonplaatsvereiste	106
X	
X8 Kieswet	110
X10 Kieswet	110
IJ	
IJs en weder	114
Z	
Ziekte	116
Zienswijze	116
Zitting hebbend raadslid	116
Zwangerschap	117